

LETNO POROČILO

JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

2013

ŠMARJE PRI JELŠAH

Ljubljana, 19. 2. 2014

1.1 OBMOČNA IZPOSTAVA ŠMARJE PRI JELŠAH

David Stupica

1.1.1 Uvod

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah pokriva 4 občine:

- Šmarje pri Jelšah,
- Podčetrtek,
- Kozje in
- Bistrica ob Sotli.

Skupaj tu živi skoraj 20.000 prebivalcev.

Poleg organizacijske funkcije je delo izpostave posvečeno tudi svetovalnemu in koordinacijskemu delovanju. Predvsem je izpostava gonilna sila dejavnosti na celotnem področju organiziranja in ustvarjanja kulturnega življenja. Društvom in vsem zainteresiranim strokovno in profesionalno pomaga ter hkrati sodeluje pri organiziranem izobraževanju, pripravi delavnic, seminarjev itd.

1.1.2 Ocena stanja

V prvem polletju 2013 je izpostava izvedla projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in druge programe s področja kulture. Društvom in posameznikom je pomagala pri društveni dejavnosti. Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Šmarje pri Jelšah, poleg občine Šmarje pri Jelšah pokriva še občine Podčetrtek, Kozje ter Bistrica ob Sotli. Skupno število prebivalcev znaša malo pod 20.000. V teh štirih občinah deluje mnogo kulturnih društev. Izstopajo pevski zbori, folklor, gledališče ter društva, ki ohranjajo ljudsko izročilo. Mnoga društva pripravljajo letne koncerte ali podobne prireditve. Nekatere od njih pripravijo letno tudi po več odmevnih prireditvah. Kot območna izpostava smo sodelovali skoraj pri vseh pomembnejših prireditvah. Načini sodelovanja so različni, po večini pa gre za celotno sodelovanje – priprava programa, način izvedbe, izbira gostov, sofinanciranje samega dogodka. Sodelovanje z lokalno skupnostjo je na zelo visoki ravni, kar potrjujejo tudi pohvale županov občin, kjer delujemo, in seveda samih društev na delovanje sklada. Največji poudarek se daje organizacijam srečanj, vedno bolj pa izobraževanjem. Nekatera izobraževanja naredimo po društvih posamezno, nekatera pa celo s sosednjimi izpostavami ter si tako delimo stroške izvedbe določenega seminarja. Velika pozornost in vlaganje v izobraževanje se pozna že na samih območnih srečanjih, kjer naj omenim primer, da je strokovna ocenjevalka na regijsko raven uvrstila kar tri od šestih vokalnih skupin, po dva odrasla zbora kar nekaj otroških in mladinskih zborov ter otroško gledališko in lutkovno skupino. Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah vedno ob vsaki prireditvi obvesti vse lokalne medije. Ti po navadi brezplačno objavijo vabilo na samo prireditev, mnogi od njih pa tudi vedno poročajo o izvedbi prireditve (časopisa Oko in Rogaške novice, radija Rogla ter Štajerski val, spletni časopis www.kozjansko.info). Izvedba prireditve je v različnih krajih in občinah. Trudimo se, da na primer območno srečanje zborov eno leto pripravimo v eni občini, prihodnje v drugi in tako naprej, skratka da prireditve »kroži« po občinah, kar je bilo odlično sprejeto pri lokalnih skupnostih. In to prakso uveljavljamo pri vseh srečanjih, ki jih organizira sklad, razen pri srečanjih, ki jih pripravljajo društva sama. Smo pa zelo skrbni in pazljivi pri izbiri primernih lokacij za izvedbo prireditve, kar je zelo pomembno. Srečo imamo, da imajo skoraj vsi večji kraji zelo primerne prostore za izvedbe raznih prireditve.

V drugem polletju smo pomagali kulturnim društvom pri izvedbi njihovih programov in prireditev. Dejansko smo bili kot ustanova nepogrešljivi pri vseh večjih prireditvah, kar nas veseli, da društva v nas prepoznajo nekoga, na katerega se lahko obrnejo tako po svetovalno kakor tudi po organizacijsko pomoč. Leto smo končali z veliko kulturno-prostorsko pridobitvijo, saj je bil v Šmarju pri Jelšah prenovljen in namenu predan Kulturni dom, ki bo v novi podobi omogočil še boljše možnosti za izvedbo kulturnih prireditev.

1.1.3 Izvedba rednega programa

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V prvi polovici leta smo izvedli naslednja območna srečanja: območno srečanje otroških gledaliških skupin (na regijsko srečanje se je uvrstila otroška gledališka skupina OŠ Podčetrtek), območno srečanje otroških lutkovnih skupin (na regijsko srečanje se je uvrstila lutkovna skupina OŠ Šmarje pri Jelšah), območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov (na regijsko in državno raven so bili uvrščeni OPZ Kristan vrh, OPZ Podčetrtek ter MPZ Podčetrtek). Območna srečanja smo nadaljevali z območnim srečanjem folklornih skupin, nadaljevali z območnim srečanjem malih vokalnih skupin (na regijsko srečanje so se uvrstile vokalne skupine Libertas, Amadeus ter Osti Jarej), končali pa z območnim srečanje odraslih pevskih zborov, kjer sta se na regijsko raven uvrstila kar dva zbora (MePZ Bistrica ob Sotli ter MePZ Zvon Podčetrtek). Pripravili in izvedli pa smo tudi regijsko srečanje mlade literature Urška. Leto je bilo zelo uspešno na skoraj vseh področjih. Tako se je na regijsko srečanje otroških lutkovnih skupin v Celje uvrstila otroška lutkovna skupina Osnovne šole Šmarje pri Jelšah – »Lutkovni mulci«, na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin v Rogaško Slatino se je uvrstila otroška gledališka skupina Osnovne šole Podčetrtek, veliko otroških in mladinskih pevskih zborov je bilo razvrščenih na državno ali regijsko raven, tako da sta se regijskega srečanja v Laškem udeležila OPZ OŠ Kristan vrh in MPZ OŠ Podčetrtek, ki se je konec leta udeležil tudi posebnega dogodka, imenovanega »Potujoča muzika« v Ljubljani. Pri odraslih zbora sta se na regijsko srečanje v Dravograd uvrstila kar dva zbora, in sicer MePZ Bistrica ob Sotli in MePZ Zvon Podčetrtek. Številčna zasedba iz naše izpostave je bila tudi na regijskem srečanju malih vokalnih skupin, saj so se nanj uvrstile kar tri skupine, in sicer Osti Jarej, Libertas in Amadeus. Ti se je udeležil tudi državnega srečanja Attacca v Žalcu.

1.1.4 Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturni akterji na področju izpostave sklada. Tako smo bili soorganizator prireditve ob prazniku kulture, kjer je bil osrednji gost predsednik DSP Venko Taufer. Zelo dobro sodelujemo z Javnim zavodom knjižnica, kjer smo imeli do nedavnega sedež in upravlja s kulturnim domom. Tukaj smo izvedli kar nekaj prireditev.

1.1.5 Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

V letu 2013 smo sodelovali tako rekoč pri vseh razpisih za dodeljevanje sredstev kulturnih društev. Bili smo v komisiji in tudi pri sami sestavi predloga dodeljevanja in razdelitev sredstev.

1.1.6 Izobraževanja

Letos smo izvedli veliko seminarjev, ki pa so bili namenjeni predvsem posameznim skupinam, in sicer smo imeli za vsako folklorno skupino posamezen seminar, ki ga je vodil strokovni svetovalec sklada, prav tako smo imeli kar nekaj posameznih seminarjev za zborovodje ter pevske skupine. Odziv društev je zelo dober, predvsem pa se ti seminarji poznajo pri dvigu kakovosti na samih območnih srečanjih. V naši območni izpostavi zdaj ZKD ne deluje.

1.1.7 Financiranje

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah se sofinancira iz petih različnih naslovov, in sicer neposredno iz centrale Sklada v Ljubljani in od vseh štirih občin. Z veseljem lahko ugotavljamo, da so nam občine sredstva ne samo obdržala, ampak celo nekatere povečale. Samo s centrale smo dobili manj sredstev za izvedbo sorazmerno enakega programa kakor v preteklih letih.

1.1.8 Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Glede na velikost občine, je teh društev največ v **občini Šmarje pri Jelšah**, in sicer kar 18, od tega ima mnogo teh društev svoje sekcije. Žal trenutno med njimi ne deluje več tako intenzivno kot nekoč Kulturno društvo Anton Aškerc, ki je bilo nekoč zelo dejavno na vseh področjih. Trenutno pa pod njihovim okriljem delujeta le še godba na pihala in pevski zbor. **Občina Podčetrtek** ima sedem dejavnih društev na področju kulture. Po številu izstopajo pevski zbori in vokalne skupine, zelo pa so dejavni na področju otroškega gledališča, kjer pod okriljem osnovne šole vsako leto pripravijo gledališko predstavo, s katero se uvrstijo na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin pod okriljem sklada. V **občini Kozje** je dejavnih osem društev, v katerih so zastopani tako folklor, likovna dejavnost, zborovsko petje kakor tudi gledališče in literatura. Zanimivo oziroma pohvalno je, da skoraj vsako izmed teh društev vsako leto pripravi tudi večji dogodek. Tako so na primer MPZ Kozje letos pripravili že 22. srečanje pevskih zborov, kjer povabijo preko deset zborov. Folklorna skupina Kozje je letos pripravila že 7. mednarodni folklorni festival, ki so se ga udeležile skupine iz Makedonije, Hrvaške in Srbije. Kulturno društvo Pilštanj pa vsako leto pripravi likovno kolonijo, ki se je udeležijo slikarji iz vse države. Najmanjša **občina Bistrica ob Sotli** zaradi svoje majhnosti v ničemer ne zaostaja. Zanimivo je, da v občini deluje zgolj eno kulturno društvo, ki pa ima več sekcij. Izstopajo glasbena dejavnost. Njihova gledališka sekcija je predstavila zelo odlično gledališko predstavo, ki je imela kar šest razprodanih nastopov in je bila uvrščena na regijsko Linhartovo srečanje. Tukaj pa še moram omeniti etnoscupino Nojek. Pri vsem tem se mi zdi pomembno poudariti, da v naši območni izpostavi ni kulturnega društva, ki tako ali drugače ne bi sodelovalo s skladom, bodisi na območnih srečanjih bodisi na prireditvah, ki so potekale pod njihovim okriljem.

1.1.9 Sodelovanje s šolami in vrtci

Z šolami zelo intenzivno sodelujemo, saj pravzaprav vse šole na našem območju imajo gledališke, nekatere tudi lutkovne ter folklorne skupine, ki se udeležijo naših srečanj. Največ pa je otroških in mladinskih pevskih zborov. Z vrtcem Šmarje pa vsako leto skupaj pripravimo prireditev Veseli vrtljak, ki se ga udeležijo skupine otrok iz vseh vrtcev v naši območni izpostavi.

1.1.10 Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Pri organizaciji jubilejnih dogodkov društev smo vedno prisotni. Tako smo letos na nekateri podeljevali mnoga priznanja Sklada, in sicer je folklorna skupina Jakob Sket praznovala 35 let delovanja, kjer smo podelili sedem zlatih Maroltovih značk in dve platinasti (vsega skupaj 32 področnih priznanj), prav tako pa je moški pevski zbor Kozje praznoval 35-letnico delovanja, kjer smo podelili 11 častnih Gallusovih priznanj, 5 zlatih ter eno bronasto. 10 članov folklorne skupine Sveti Štefan pa je prejelo bronasto Maroltovo značko.

1.1.11 Izvedeni dogodki

DRUŽINA POJE	27.2.2013	vokalna glasba	prireditev	1-drugo
SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	12.3.2013	gledališče in lutke	prireditev	2-območni
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	15.3.2013	folklor	prireditev	2-območni
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	5.4.2013	vokalna glasba	prireditev	2-območni
PRIREDITEV OB 30. LETNICI DELOVANJA FOLKLORNE SKUPINE JAKOB SKET IZ MESTINJA	5.4.2013	folklor	prireditev	1-drugo
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	12.4.2013	folklor	prireditev	2-območni
ODER MLADIH - REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	16.4.2013	gledališče in lutke	prireditev	3-regijski
KONCERT OBRTNIŠKEGA PEVSKEGA ZBORA ŠMARJE PRI JELŠAH	19.4.2013	vokalna glasba	prireditev	1-drugo
35. OBLETNICA DELOVANJA MOŠKEGA ZBORA KOZJE	20.4.2013	vokalna glasba	prireditev	1-drugo

OTVORITEV LIKOVNIH DEL 15. LIKOVNE KOLONIJE PILŠTANJ	21.4.2013	likovna dejavnost	priredivitev	4-državni
22. PEVSKO SREČANJE KOZJE 2013	10.5.2013	vokalna glasba	priredivitev	1-drugo
OBMOČNO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN-VOKALNIH	12.5.2013	vokalna glasba	priredivitev	2-območni
6. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL KOZJE	18.5.2013	folklor	priredivitev	1-drugo
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV	24.5.2013	vokalna glasba	priredivitev	2-območni
REGIJSKO TEKMOVANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	25.5.2013	vokalna glasba	priredivitev	3-regijski
PRIREDITEV OB 10-LETNICI DELOVANJA FOLKLORNE SKUPINE SVETI ŠTEFAN	26.5.2013	folklor	priredivitev	1-drugo
REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN - ENA PREDSTAVA	4.6.2013	gledališče in lutke	priredivitev	3-regijski
LIKOVNA KOLONIJA TINSKO 2013	5.6.2013	likovna dejavnost	priredivitev	4-državni
REGIJSKO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN	21.6.2013	vokalna glasba	priredivitev	3-regijski
FOLKLORNA DELAVNICA MESTINJE	28.1.2013	folklor	izobraževanje	1-drugo
FOLKLORNA DELAVNICA SVETI ŠTEFAN	14.2.2013	folklor	izobraževanje	1-drugo